

Operafesztivál

Párizsi-e a Népszínház élete?

Aligha. Nem hiszem, hogy „párizsiak”, azaz fényűzőek, luxuskényelmesekek azok a körülmények, amelyek között a magyar hon opera-vándorai dolgoznak. Szinte csaknem összes színpada, sőt az utóbbi években néhány külföldi színpadot is belaktak. A társulat létszáma töredéke egy igazi operatársulatának, így aztán nincsenek néma, de fűrgelábú táncosok, dalosajkú, de „nehézkés” szólóénekesek, és kevésbé dalosajkú, de szintén „nehézkés” kórustagok; itt mindenki egyenrangú, különböző mértékben ugyan, de fűrgelábú és dalosajkú kórustag-szólista-táncos. A színház hőskorát, a vándorművészetet idézik ezek az állapotok, azokat az időköt, amikor a színész — énekest, táncost is jelentett. Mindenfajta színpadi embert, aki szórakoztat, mulattat.

Ez az anakronizmus adja a Népszínház produkcióinak hamvas báját. S az a frissesség, lendület, elkötelezettség, amely az egész társulatot, színészt, zenekart, karmestert, rendezőt egyaránt jellemzi. A dolguk: a szórakoztatás, mulattatás.

Az operafesztiválon kedden este *A párizsi élet* című Offenbach-művet mutatták be. A szereplők közül ki

kell emelnünk *Németh Gábor* (Fernand), aki szépen énekelt, és inasruhában is megőrizte úri méltóságát. *János Péter* (Gondremark) belépései mindig nyugodt örömmel töltötték el benünket: egyéni ízű figurát teremtett, a hangja is szép. A főszereplő azonban mindenképpen a Szegedről elszármazott *Laczi Júlia* (Gabriella) volt, aki életteli és mozgékony, vérpezsdítő és férfiadalító: igazi szubrett. A népszínházak bemutatkozása sajátos, élénk tónussal gazdagította az operafesztivált.

M. T.

Tegnap este szerepelt a *Győri Kisfaludy Színház* társulata a *Carmennel*, ma a pécsiek produkciója következik: *Mozart: Figaro házassága*. A pécsi bemutató februárban volt — a kamarszínházban. Most tudniillik ok kerültek hasonló helyzetbe, melyből a szegedi társulat nemrég szerencsésen kilábalhatott; a nagyszínházuk rekonstrukciója miatt ténylegnyi színpadra szorult a pécsi opera. Az ünnepen, május 1-jén ismét a hazaiké az operafesztivál színpada: *Verdi Macbeth-jét Oberfrank Géza* vezényli, a címszerepben *Németh József*, *Lady Macbeth Misura Zsuzsa*, *Banquo Gregor József*, *Macduff Juhász József*, *Malcolm Vajk György*.

Az Akadémiai Kiadó tervei

Az Akadémiai Kiadó idei terveiről, a magyar tudomány eredményeit bemutató újabb kötetekről, tudomány népszerűsítő, ismeretterjesztő kiadványairól és kiállítási terveikről tájékoztatták a sajtó képviselőit a kiadó vezetői szerdán a Magyar Tudományos Akadémia tudósklubjában.

Hazai György főigazgató az új kiadványok között találva elmondta, hogy az idén adják közre a Magyar Néprajzi Atlaszt, amely 220 térképtáblán mutatja be az egyes tájegységeket. A Magyar Művészet újabb kötete az 1300—1470 közötti időszak hazai művészeti fejlődéséről nyújt áttekintést. Az ünnepi könyvhétre jelenik meg a *Mesék*, mondák, történetek... sorozatuk első kötete, a *Rózsafiú és Tulipánleány*, amelyben kalotaszegi népmeséket közölnek. Másik ünnepi kiadványuk *Teleki József* útinaplóit adja közre, a mű címe: *Egy erdélyi gróf a felvilágosult Európában*. A közhasznú könyvek sorában lát napvilágot az új szabályzat alapján korszerűsített *Helyesírási tanácsadó szótár*. Folytatják tavaly indított *Reprint-sorozatukat*, az újabb kötetek között szerepel *Györffy István* Magyar falu—magyar ház és *Bartoniék Emma* A magyar királykoronázások története című munkája.

Kérdőjel sorozatukban *Aczél György*, *Lukács György*ről, *Hársing László* pedig *Korok*, eszmények, erkölcsek címmel írt könyvet.

Juhász Gyula-díjasok

A Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsának május elseje alkalmából rendezett ünnepségét tegnap tartották meg a Juhász Gyula Művelődési Központban. *Sebők János*, az szmt titkára mondott beszédet. Hagymányosan ilyenkor adják át a *Juhász Gyula-díjakat* azoknak a művészeknek-tudósoknak, akik munkásságukkal széles körben hatnak, társadalmi jelentőségű értéke-

ket hoznak létre. *Agoston József* vezető titkártól vehették át kitüntetésüket az idei Juhász Gyula-díjasok: a *Móra Ferenc Múzeum történeti osztályának kollektívája*, *Kerek Attila*, a *Szeged Városi Családi Intézet igazgatója*, *Molnár Gyula*, a *Molnár Dixieland Band vezetője*, *Pávó Ferenc* könyvtáros.

Kerek Attila

Nehéz feladatra vállalkozott, amikor a társadalmi és családi ünnepek, egyezőval a szertartások újfajta, mai, jó ízléssel való megrendezésére hivatott intézményt létrehozta. Az évszázados hagyományokat kellett ki egészíteni, vagy éppen pótolni, igény- és ízlésváltozások közepette vonzóvá tenni. Az intézet, amelynek vezetője, gondosan választott műsorokkal és előadókkal teszi ünnepélyessé, bensőségesé életünk fontos, örömteli, vagy éppen szomorú eseményeit. *Kerek Attila*, mint általában a „hivatásosok”, odaadással dolgozik. Közismerettségnek és megbecsülésnek örvend a városban, a megyében. Zenekarvezetői képzése van és népművelés-ének-zene szakos tanár. Elsősorban szakszervezeti kulturális területen tevékenykedik — társadalmi munkában. Korábban a Szeged Táncegyüttes zongorakísérője, illetve zenekarvezetője volt, énekelt az Általános Munkaskörúrsban. szakszervezeti funkciói vannak a kulturális területekkel foglalkozó bizottságokban.

Molnár Gyula

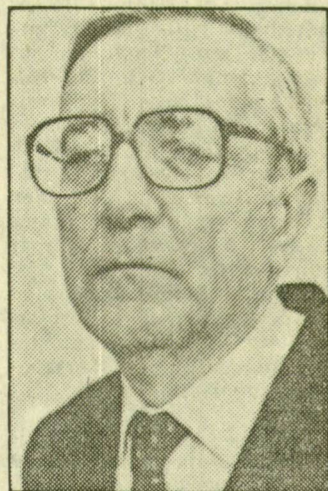
Még általános iskolás volt, amikor meghívták egy zenekarba... Bizony nagy utat tett meg: országos és nemzetközi elismertséget „harcolt ki” a dixieland-együttesnek, amelynek vezetője és mindenese. Harcrol pedig azért beszélhetünk, mert a műfaj, bár mindig népszerű volt, nem mindig vétetett komolyan, s az amatőr-sors különféle bajait a Molnár-dixielandnek is el kellett szenvednie. Alighanem Molnár Gyula tehetsége, energiája, ambíciója nélkül ez a zenekar sem jutott volna többre, mint sok más nem hivatisos művészeti csoport: megszűnik vagy közepszerűt produkál. Am Molnár — először külföldön, aztán lassan itthon is — a műfaj kiválóságai közé kerültek. Először a rádió, majd a helyi közművelődési intézmények segítettek a folytonos pénziánnyal, próbaterem- és szervezési gondokkal küszködő csapatnak. Önálló lemezeik készültek.

rádió- és tévéfelvételek (nemrégiben mutatták be *Dixi-Mix* című tévés filmjüket), fesztiváldíjakat, szakmai elismeréseket kaptak.

Közönségük mindig volt és mindig lelkes. A virtuóz klarinetszólók mellett talán legföltűnőbb a biológia-kémia szakos középiskolai tanár, Molnár Gyula madártani érdeklődése. Szívesen lyes zenész, szenvedélyes ornitológus, kitűnő fényképező.

Pávó Ferenc

A Szegedi Kenderfonógyár könyvtára az olvasómozgalom egyik legeredményesebb szegedi munkása. Könyvtárába beíratkozott az üzem dolgozóinak 40 százaléka, évente 20 ezer kötetes forgalmat bonyolít. A gyárhoz tartozó telepeken létrehozta a helyi könyvtárakat, irányítja a szocialista brigádok klubját, munkás—művész találkozókat szervez, az irodalom mellett a televízióval, képző és színházművészeti alkotásokkal is megismerteti a könyvtárlátogatókat. A gyárban létesített ipartörténeti állandó kiállítást is ő gondozza. Különös figyelemmel foglalkozik a fiatal szakmunkásokkal és a tanulókkal; a művészeti jellegű rendezvényeken kívül szaköröket, vetélkedőket, társadalompolitikai témájú előadásokat szervez számukra.

Énekszóval, muzsikával

A KISZ Központi Bizottsága, a Művelődési Minisztériummal, az Állami Ifjúsági és Sportbizottsággal közösen tavaly is meghirdette az országos diáknapokat. A diák amatőr művészeti tevékenységet minősítő és bemutató sorozat az ifjúsági mozgalom szervezeti eseményei mellett, illetve azzal együtt jelentős kulturális és sporteseményeket biztosított, 1987 februárjában és márciusában az ország valamennyi, így megyénk városában is, a középfokú tanintézetekben tanuló diákok számára. Az ODN keretbe foglalja az ösztönzi a tizenévesek iskolai és iskolán kívüli folyamatos kulturális tevékenységét, amely képet ad a diákművelődés eredményeiről és lehetőségeit biztosít a közművelődési munkában élenjáró diákok, iskolák és pedagógusok munkájának elismerésére is.

Ezek a rendezvények alkalmat nyújtanak a diákelet bemutatására, kifejezve az őket körülvevő világról, társadalmunkról alkotott véleményüket. Hozzájárul a diákelet hagyományainak elmélyítéséhez, új hagyományok kialakításához. Példát ad a diáktársak számára, a kulturált szórakozási szokások kialakításához. A művészeti kategóriákat felsorolni is nehéz. Példaként a széles választási lehetőségekből: kórusok, szólóénekesek, szőlőhangszerekek, népzene, néptáncosok, rock- és dzsesszegyüttesek, diákszínpadok, bábosok, képző- és iparművészek, honismereti körök, diákrádiók és diákujságírók mérhetik össze tudásukat.

A megyei minősítő bemutatók legszínvonalasabb produkcióiból a szakemberek-

Diáknapok Gyulán

ből álló bírálóbizottság javaslata alapján szerkesztett műsorral is bemutatkoznak a fesztiválvárosban. Csongrád megye hagyományosan az Erkel Diákünnepken Gyulán. Összesen 2500 középfokú tanintézetben tanuló diák vett részt az iskolai, városi, megyei minősítő versenyeken, és a fellépők 44 arany, 42 ezüst és 36 bronz oklevelet „szereztek” tehetőségük bizonyítékául. Szegedről szép számmal képviselik majd diáktársaikat és iskolájukat a Tömörkény gimnázium és művészeti szak-középiskola, a Radnóti Miklós Gimnázium tanuló énekszóval, muzsikával, táncal. A képző- és iparművészeti

kategóriában már megtekinthető a legjobb alkotásokat bemutató kiállítás Szegeden, a November 7. Művelődési Házban.

A „Fesztiváldíjat” az Erkel Diákünnep Diáktanácsa döntése alapján a május 3-án befejeződő rendezvény gáláján osztják majd ki a legszínvonalasabb, legszínesebb műsort adó csapatnak. A megyei programot *Sándor János*, a Szegedi Nemzeti Színház rendezője állította színpadra, *Galkó Bence* színművész és *Nagy Albert*, a Szeged Táncegyüttes koreográfusa és vezetője segítségével.

A négynapos eseményma, csütörtökön a déli órákban utazik el a 250 fős kulturális és a közel 50 tagú sportdelegáció, a megyei és városi KISZ-bizottság képviselői, valamint a felkészítő pedagógusok vezetésével.

Cz. J.

Adósok és hitelezők

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöksége szerdán ülést tartott. A testület a mezőgazdasági szövetkezetek tavalyi gazdálkodásának eredményeit értékelte. Foglalkozott továbbá a tartósan fizetésképtelenné vált termelőszövetkezetek gazdálkodásának idej, első negyedévi tapasztalataival.

A felszámolásról és az állami szanálásról — mint ismeretes — 1986. szeptember 1-jétől új eljárási rend lépett hatályba, amely a fizetőképesség megteremtését, illetve helyreállítását segíti. Ennek a törekvésnek egyik fontos része az az előzetes egyeztetési eljárás, amelynek során az érdekeltek megpróbálják az adós szövetkezet fizetőképességét helyreállítani. Abban, hogy minél előbb

megegyezés jöjjön létre az adós és a hitelező között, jelentős szerepet vállaltak a tsz-ek területi szövetségei. Tevékenységükkel nemcsak az egyeztetési eljárás sikerességét segítik, a szövetkezetek előzetes felkészítéséért is sokat tettek az év eddig eltelt időszakában.

Az elnökség megvitatta a területi szövetségek ellenőrzési irodáinak 1986. évi tevékenységéről és az ellenőrzés főbb tapasztalatairól szóló előterjesztést.

Az ellenőrzések során azt tapasztalták, hogy a vizsgált szövetkezetek érdekeit szolgáló — megelőző jellegű — érdekképviseleti javaslatokat, kezdeményezéseket a korábbinál jobban hasznosítják a gazdaságok.

A „legfiatalabb” múzeumi osztály (vezetője *Zombori István* történész-muzeológus, tizenhárom munkatársa van) megalakulása, 1978 óta számos érdekes és kitűnően rendezett időszak kiállítás mutatta be a múzeum értékeit, illetve legújabb kutató- és gyűjtőmunkájuk eredményeit. A korszerű történeti ismeretek terjesztésében, a nemzeti tudat alakításában nélkülözhetetlen és hatásos kiállítások sorozatából kiemelendők a különböző történeti évfordulókhoz kapcsolódó bemutatók (a KPM megalakulásának, a Tanácsköztársaság létrejöttének 60. évfordulója, Szeged felszabadulásának 35. évfordulója), valamint a munkásmozgalom nagy alak-

jainak (*Szirmai, Zöld Sándor*, *Ladvánszky*) munkásságát, a korabeli viszonyokat ismertető kiállítások. Az osztály megalakulása óta a munkatársak feladata a Szeged testvérvárosai rendezett kiállítások összeállítása, illetve az itt bemutatott lodzi, vagy odesszai történeti tárlatok létrehozása. A történész-muzeológusoknak köszönhetjük a Vár-beli vároztörténeti kiállítást, a Buday-szoba irodalom- és társadalomtörténeti anyagát. A helytörténeti jellegű kiállítások is emlékeztetnek (tűzoltókiállítás, 100 éves a szegedi telefon, Szeged története — fotókon, első világháborús emlékművek, sajtótörténeti tárlat, 100 éves a színház,

s a legújabb, a katonai egyenruhákat bemutató tárlat). Minőségi változást jelentett a munkában a gyönyörűen felújított Fekete-ház birtokbavétele, amely kiállítóhely, raktár és kutatóhely egyszerre. Itt nyílt meg tavaly a *„Vihart aratra”* című állandó kiállítás, mely Csongrád megye történetéről ad áttekintést. Országos konferenciák (s anyagukból készült kiadványok), a 19. század társadalom- és politikátörténetének témáiról készült publikációk mutatják: értékes tudományos kutatásokat végeznek az osztály munkatársai. Szerkesztik a *Szegedi művelődéstörténeti füzetek* című kiadványsorozatot.